

Verslag IVN mossenles – praktijk Zaterdag 23 maart 2024

*Door Hermien Hendriks en Willemie van Deutekom
Coördinatoren Plantenwerkgroep IVN Roermond e.o.*

Gewapend met een loep, spatel, vernevelaar met water en de veldgids mossen van Klaas van Dort gaan we met een enthousiaste plantenwerkgroep naar de kloostertuin van Sint Elisabeth. Jan en Riek voorop. Het is waterkoud en er wordt hagel voorspeld. Maar dat is voor later deze morgen. Marieke en Gina gaan voor het eerst mee. Voor sommigen gaat vandaag een compleet nieuwe wereld open. Wat een geluk dat Jan en Riek ons willen helpen met het op naam brengen van de mossen.

Jan herhaalt nog eens dat je eerst goed moet kijken of het een slaapmos of een topkapselmos is als je wilt gaan determineren. Een slaapmos is vertakt, de sporenkapsels komen uit de zijkant, bij een topkapselmos komen de sporen uit de top.

Voor de poort groeit gewoon pluisdraadmos, voor mij een soort dat ik steeds verwar met klein laddermos. Willemie legt uit dat ik het geheel moet bekijken, als het heel fijn is en een soort rommelige aanblik biedt dan is het gewoon pluisdraadmos.

Klauwtjesmos, Math zegt dat hij door de loep voor het eerst de klauwtjes kan zien. Op de grond groeit gewoon smaragdsteeltje, het heeft een typische groene kleur. Dit moet je in zijn geheel zien en niet per plantje. Rika, die toch veel tijd in de tuin doorbrengt staat perplex over zoveel variatie in mossen. Nooit aandachtig op gelet zegt ze. Riek laat gedraaid knikmos zien. Ook een duidelijk kenmerk: het kapsel begint pas nadat het steeltje naar beneden knikt.

Dan komen we bij mijn favoriet, het rondbladig boogsterrenmos. Groeit gewoon langs het pad. Door de loep zie ik ragfijne blaadjes met cellen en een nerf, wow. Zoveel schoonheid. Waar het pad eindigt en de holle weg begint ligt op een afgezaagde boomstronk een uitwerpsel waar Jan ons op wijst. Het is waarschijnlijk afkomstig van een steenmarter. Wij hebben tijdens onze natuurgidsencursus les gehad in diersporen van Jan en Riek. Dat was mijn eerste kennismaking met hen. Ik herinner mij dat ze bakken vol met vakjes bij zich hadden, gevuld met allerlei attributen uit de natuur.

We gaan de poort door bij het kerkhofje en Sjoerd wijst mij op een ree die in een hoekje staat te grazen. Oei denk ik, die kan niet weg hier, als wij voor de ingang staan. Maar het beestje verdwijnt door de heg. Als ik op die plek ga kijken zie ik niet eens een opening. Een onverklaarbare verdwijning.

In de laan moet het bleek boomvorkje te vinden zijn. Dat is een thalleus levermos. Een aparte groep van mossen. Jan en Riek hebben het meteen gevonden, je moet op het nattere gedeelte van de stam zoeken.

Als we bij het ruilboekenkastje aankomen begint het te hagelen met onweer. Het was al niet warm buiten maar nu begint het ijskoud te worden, de hagelstenen roffelen op het dak. Gelukkig kunnen we schuilen en staan we droog, na 5 minuten is de bui alweer over. Willemiek en ik nemen ons in die 5 minuten schuiltijd ook voor om tijdens onze PWG ochtenden steeds een paar mossen en/of korstmossen er toch even uit te lichten.

Wij besluiten dat het voor vandaag genoeg is geweest, we gaan naar de overkant via de vlonder waar het in Elisabethshof warm is en ons een grote ronde tafel wacht met koffie en vlaai.

Willemiek bedankt Jan en Riek met een presentje en zo sluiten we met een applaus een mooie mossenmorgen af. Ik krijg van Willemiek nog een lijst met 24 namen waarbij ze gebruik maakt van het boek "florissante pad der mosflora" van Jan en Riek. Math biedt aan om er weer een officiële lijst met de Latijnse naam van te maken.